

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apotheca Spiritualem Pharmacorum Contra Litem Contagiosam Aliosque Morbos

Wichmans, Augustin

Antverpiae, 1626

Octavo Kalend. Ianuarij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9653

Oriente, neq; hæc quæ in Ægypto, neq; hæc quæ in Lybia, neq; hæc quæ in medio mundi sunt constitutæ. hæc Irenæus, B. Polycarpi Smyrnenſis Episcopi diſcipulus, vt scribit Hieronymus, & Apostolico- rum temporum vicinus; Germaniæ haut dubiè nomen ea notione vsurpans, qua solebant illius æui scriptores Romani, cum nullæ ad- huc essent in Germania Transhenana, Christianorum Ecclesiæ.

Octauo Kalend. Ianuarij.

25
Decemb.

In Bethleem Iudæ Natiuitas Domini nostri Iesu Christi secundum carnem.

Cur hoc sollemnissimum festum, etiam in Tutelam hinc adnu- merem, rationem dabo non contemnendam ex S. Bona- uentura, in vita S. Francisci c. 10. ubi ita scribit: Contigit autem anno tertio ante obitum suum, vt memoriam Nati- uitatis pueri Iesu, ad deuotionem excitandam, apud castrum Græ- cij disponeret agere, cum quanto maiori solennitate valeret. Ne verò hoc leuitati posset adscribi, à summo Pontifice petita & obtenta li- centia, fecit præparari præsepium, apportari fœnum, bouem & asi- num ad locum adduci. Aduocantur fratres, adueniunt populi, per- sonat silua voces, & venerabilis illa nox luminibus copiosis & claris, laudibusque sonoris & consonis, & splendentis efficitur, & solennis.

Stabat vir Dei coram præsepio pietate repletus, respersus lacry- mis, & gaudio superfusus. Celebrantur Missarum solennia super præsepe, Leuita Christi Francisco, sacrum Euangelium decantante. Prædicat deinde populo circumstanti de natiuitate regis pauperis, quem cum nominare vellet, puerum de Bethleem præ amoris tenen- tudine nuncupabat. Miles autem quidam virtuosus & verax, qui propter Christi amorem sæculari relicta militia, vito Dei magna fuit familiaritate coniunctus, Dominus Ioannes de Græcio, se vi- disse asseruit puerulum quemdam valdè formosum in illo præsepio dormientem, quem B. Pater Franciscus ambobus complexus bra- chijs, excitare videbatur à somno. Fœnum autem præsepij re- seruaturn à populo, mirabiliter sanatiuum fuit brutorum lan- guentium, & aliarum repulsum pestium diuersarum. Ita

Fœno pe-
stis pro-
pulsatur.

N

Bonauentura.

Bonauentura. Et quid mirum si Dominus Deus per hoc factum pestem sæpè propulsauerit, quod ipse sua præsentia honorare dignatus fuerat, cum scribat Seuerus Sulpitius, stramentum cui Sanctus Martinus indormierat, dæmonem profligasse? Sacre Virgines post discessum illius, in secretarium vbi dormierat, irruunt, adlambunt singula loca, vbi aut sedit vir beatus, aut steterat. Stramentum etiam in quo quieuerat, partiuntur. Vna earum post dies paucos, partem straminis, quam sibi pro benedictione collegarat, energumeno, quem spiritus erroris agitabat, de ceruice suspendit: nec mora, dicto citius, eiecto dæmone, persona purgata est.

Porrò ex hoc facto S. Francisci, Pontificia authoritate comprobato, nota Lector antiquissimam, hodieque laudabiliter vſitaram consuetudinem, in nocte Dominicæ Natiuitatis erigendi per omnes Ecclesias, huiusmodi Præsepia; quæ non sunt aliud, quàm viuida in animis fidelium deuotionis excitamenta: dum per figuras ijs exhibetur, quod in rei veritate semel pro salute omnium gestum est, quamuis omnium oculis videri non potuerit. Etſi enim in sacris literis de boue & asino ad Præsepe Domini stantibus, nihil aperte proditum sit; antiquissima tamen traditio est, quæ à prisca seculis ad nos vsque dimanauit, sanctorum Patrum Ambrosij, Augustini, aliorumque quos Leo Castrus in cap. 1. Isaia: citat (esto petulanter nimis & arroganter eos Caluinus, vitulus pro more suo vitulans, subſannet, vocetque fabulones & asinos) testimonijs subnixa, qui Christo puero & Domino in præsepi inter bouem & asinum reclinato, & ab eisdem vel ordinaria & naturali obedientia; vel fortè etiam extraordinaria & miraculosa (vt vult Bonauentura) reuerentia agnito & adorato, illud Isaia: adaptant: *Cognouit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui.* itemque illud Abacuc prophetae iuxta Septuaginta: *In medio duorum animalium cognosceris.* Si enim agnus S. Francisci flexit genua ante sacram Eucharistiam; si alauda & aues suo silentio & applausu eundem sanctum sibi concionantem reueritæ sunt & honorarunt; si fere Antonium, Paulum, Hilarionem, aliosque ad primæuam Adæ innocentiam accedentes coluerunt; si apes non semel sacram Eucharistiam tutatæ sunt; si iumenta super sepulchrum S. Kiliiani Martyris in stabulo sepulti, nec stercora, nec vrinam reddiderint, quasi honorem ei exhibentia: quid ni bos & asinus in præsepio præsentem & recens natum Christum innocentissimum, Dominum suum & nostrum, peculiari aliquo cultu honorasse,

Ha. 1.

Abac. 3.

rassē, eique se inclinando, fœno eum tegendo, halitu suo eum calefaciēdo, alijsque modis eum fouisse credantur; præsertim cum non modò angeli & pastores, sed & stella tunc eidem seruiert, vocans & præiens Magos ad eum in Bethleem? Certè non est seruus maior Domino suo nec creatura suo, Creatore.

Volunt quidem Lyran. & S. Bonauent. atque alij, bouem & asinum à Iosepho fuisse adductos: verùm quia pauper erat, probabilius ex S. Chrysostomo sentit Sanchez, quod vel ad herum hospitij, vel ad alium quempiam peregrinum seu indigenam, pertinuerint. Præsepe verò in quo reclinatus fuit Saluator noster, Romam postea translatum fuit, positumque in Basilica S. Mariæ Maioris; antea quidem vile & luteum, vt scribit S. Chrysost. nunc verò laminis argenteis obductum; iuxta quod congruè valde corpus S. Hieronymi ibidem conditum est; vt sicut iuxta illud ipse vixit, ita iuxta idem mortuus quiescat. De fœno autem in quo idem fuit positus, vt commodius paulò iaceret, & frigus minus sentiret, ita ex Sedulio vniuersa canit Ecclesia;

Fœno iacere pertulit,

Præsepe non abhorruit,

Paruoque lacte pastus est,

Per quem nec ales esurit.

De Rosa Ierichuntina, vulgò, *Rosa Mariana*, quæ hac nocte qua Saluator noster natus fuit, licet exsucca sit & sicca, paulatim sponte sua hiat, & tandem se prorsus pandit; post eam vero noctem, ramos iterum contrahit, & in glomum se colligit, multa vide apud P. Andream Coppenstein, qui pulchrè eam describit, dicitque eam esse Hieroglyphicum incorruptæ Virginitatis Sanctissimæ Deiparæ, secundum illud Ezechielis: *Porta hæc clausa erit, non aperietur, & vir non transibit per eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam, eritque clausa Principi, nempe post egressum eius, cuius nomen Oriens est.*

De insit.
frat. Ros.
l. 1. c. 26.

Ezech.
44.

Nascuntur eiusmodi Rosæ prope fontem Helisæi in Palæstina.

Porro peculiari ritu hæc solennitas nati Saluatoris, Ordini nostro festiua est, quod nempe eo die, anno 1121. beatissimus Patriarcha Norbertus, post plurima Apostolicæ vitæ insignia, Præmonstrato sibi cælitus à Sanctissima Deipara habitu, & primi Cœnobij loco, acceptaque à magno Hipponensium præfule *Augustino*, Clericorum aurea Regula, vnà cum collecto suo candido sodalitiis, solenni sese votorum professione, in obsequium perpetuum paruulo

Iesu nato consecrauit, & Dominicæ descriptionis ad instar, in die Natalis Domini, sub eadem, & stabilitatis in loco, & professionis gratia, ad illam beatæ perennitatis ciuitatem, cum noua sua & Candida militia sese descripsit. atque ita ab humili Christi præsepio, quod non nisi paupertatem, castitatem, & obedientiam nobis clamat, nouæ vitæ cursum auspicatus est.

29.
Decemb.

Quarto Kalend. Ianuarij.

Vide
cap. 3.
Apoth.
Spir. fol.
19.

Hierosolymis sancti David Regis & Prophetæ, qui Israeliticum populum, pestilentia atrociter à Deo flagellatum, sua pœnitundine & precibus liberauit.

Historia hæc plus quam notissima est, & sparsim in Apotheca mea, illius mentionem feci. Quod si mortalis adhuc, & inter mortales degens, misericordiæ ipse indigas diuinæ, apud Deum pro suis subditis tantum impetrare potuerit: quid iam poterit pro suis clientibus, amicus Dei, cohæres Christi, & confors factus æternùm duraturæ beatitudinis? Pro ijs maxime, qui dicit illo malo pestilentie durè flagellati, psalmos eius pœnitentiales contrito & humiliato corde, Deo obrulerint? Procul dubio illud Nathan Prophetæ audient: *Dominus quoque transtulit peccatum tuum: non morieris.*

Fuit verò magnus hic Rex & Propheræ, uti corde ita & corpore parvus & humilis. In quo illud eiusdem verè fuit adimpletum: *Dominus humilia respicit in celo & in terra. Suscitans à terra inopem, & de stercore erigens pauperem; ut collocet eum cum principibus populi sui.* Quin & sapissimè comperimus, Deum eximios viros, quos ad magna destinabat, corpore paruos efformasse. Ita magnum illud decus Orientis, & aureū os eloquentiæ, S. Ioan. Chrylostomus, corporis specie & statura paruus fuit. Gregorius cognomento Theologus, patria non Episcopatū Nazianzenus, statura mediocri fuit, grataq; breuitate extitit. S. Paulus uti nomine, ita re paruus fuit. *Tricubitalis est,* inquit Chrylostomus, *& calos transcendit.* S. Hieronymum paruo fuisse corpore, scribit Ribadeneira in eius vita. Atque hinc fortè tanta illi mentis acredo. S. Constantius Mansionarius ex paruitate corporis,

Raderus
in virid.
SS.

docu-